

BRIEF REPORT

***Relationship between Attachment Styles and
Spiritual Intelligence and Marital Satisfaction
in Married Female Teachers***

Hadis Beyranvand¹,
Amir Azizi²,
Seyed Masoud Dehghan Manshadi³

¹ MA in Clinical Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University, Khomein Branch, Khomein, Iran

² PhD Student in General Psychology, Faculty of Literature and Humanities, University of Lorestan, Khorramabad, Iran

³ MA in General Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, University of Lorestan, Khorramabad, Iran

(Received September 30, 2015 Accepted December 15, 2015)

Abstract

Background and purpose: This study aimed to investigate the relationship between attachment styles and spiritual intelligence and marital satisfaction in married female teachers in government primary schools in Khorramabad, Iran.

Materials and methods: A descriptive cross-sectional study was performed in all married female teachers in primary schools in 2014. Stratified random sampling was used and 260 individuals were selected. Data was collected using the Adult Attachment Scale, Spiritual Intelligence Self Report Inventory, and Marital Satisfaction Scale. Data analyses were done in SPSS V. 20 using descriptive and inferential statistics.

Results: Positive correlations were found between spiritual intelligence and marital satisfaction and secure attachment and marital satisfaction ($P= 0.001$). According to regression analysis, attachment styles and spiritual intelligence explained 40% and 45% of the variance in satisfaction, respectively.

Conclusion: This study indicates the need for improving marital satisfaction in teachers considering their attachment styles and spiritual intelligence.

Keywords: attachment, spiritual intelligence, marital satisfaction, teachers

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(135): 149-152 (Persian).

بررسی همبستگی سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی با رضایت زناشویی در معلمان زن متاهل

حدیث بیرانوند^۱

امیر عزیزی^۲

سید مسعود دهقان منشادی^۳

چکیده

سابقه و هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی همبستگی سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی با رضایت زناشویی در معلمان زن متاهل در دبستان‌های دولتی شهر خرم آباد انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی بود که به روش همبستگی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه معلمان زن متاهل دبستان‌های دولتی شهر خرم‌آباد در سال ۱۳۹۴ بود و با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای تعداد ۲۶۰ نفر انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه دلبستگی بزرگسال، هوش معنوی کینگ و رضایت زناشویی اینریچ استفاده شد. داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: براساس یافته‌ها، بین هوش معنوی با رضایت زناشویی و از میان سبک‌های دلبستگی بین دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی همبستگی مثبت وجود دارد ($p=0/001$). نتایج رگرسیون نیز نشان داد که سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی به ترتیب حدود ۴۰ و ۴۵ درصد واریانس مربوط به رضایت زناشویی را تبیین می‌کنند.

استنتاج: به نظر می‌رسد نتایج این پژوهش تلویحات مهمی در زمینه ارتقای رضایت زناشویی معلمان با در نظر گرفتن سبک‌های دلبستگی و آموزش هوش معنوی به همراه دارد.

واژه‌های کلیدی: دلبستگی، هوش معنوی، رضایت زناشویی، معلمان

مقدمه

زناشویی را نشان دادند (۳). از دیگر مفاهیم مورد بحث در پژوهش حاضر، سازه هوش معنوی می‌باشد. هوش معنوی عبارت است از مجموعه‌ای از توانایی‌ها و ظرفیت‌های منابع معنوی که کاربر است آن‌ها در زندگی روزانه می‌تواند موجب افزایش انطباق‌پذیری فرد شود (۴). برخی مطالعات بر اهمیت تبیین رضایت زناشویی براساس هوش معنوی تاکید دارند (۵). هرچند برخی شواهد

رضایت زناشویی به حالتی اطلاق می‌شود که طی آن زوجین از ازدواج با یکدیگر و با هم بودن احساس شادمانی و رضایت دارند (۱). سبک‌های دلبستگی از عوامل تاثیرگذار بر رضایت زناشویی معلمان است (۲). برخی مطالعات رابطه بین تجارب منفی اولیه تحصیلی، خانوادگی و مشکلات افراد بزرگسال در انجام تکالیف تحولی، مشکلات روان‌شناختی و شبکه‌های معیوب

مؤلف مسئول: سید مسعود دهقان منشادی - خرم آباد: دانشگاه لرستان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه روانشناسی

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی خمین، خمین، ایران

۲. دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۷/۸ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۴/۷/۱۵ تاریخ تصویب: ۱۳۹۴/۹/۲۴

ایمن، اجتنابی و دوسوگرا تبیین می‌شود. این یافته با مطالعات Pajer (۲۰۰۶) و Harms (۲۰۱۱) مبنی بر ارتباط سبک دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی مطابقت می‌کند (۹،۸). معلمان دارای دلبستگی ایمن به خود و دیگران اعتماد دارند، به آسانی رابطه برقرار می‌کنند، از ارتباطات خود لذت می‌برند، نگران طرد شدن نیستند، دارای ثبات هستند، در روابط شان لذت، صداقت و رفاقت وجود دارد و احساس ارزش نسبت به خود و دیگران دارند (۱۰). براساس نتایج مطالعه حاضر بین مولفه‌های هوش معنوی و رضایت زناشویی در معلمان مورد مطالعه همبستگی مثبت وجود دارد و حدود ۴۵ درصد واریانس مربوط به رضایت زناشویی از طریق هوش معنوی تبیین می‌شود. این یافته با مطالعات سلیمانی و محمدی (۲۰۰۹) و Smith و همکاران (۲۰۰۸) مطابقت می‌کند. این پژوهشگران بین هوش معنوی و رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی‌داری یافتند (۱۲،۱۱). در تبیین یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان بیان داشت که به کارگیری تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و بسط حالت هشجاری می‌تواند در رضایت زناشویی مؤثر باشد؛ چرا که هوش معنوی، چارچوبی برای شناسایی و سازماندهی مهارت‌ها و توانمندی‌ها و رهنمودهای ارزشمندی شامل مجموعه‌ای از باورها و ارزش‌های مورد نیاز فراهم می‌آورد (۱۳)، به گونه‌ای که با استفاده از معنویت، میزان انطباق‌پذیری معلمان افزایش می‌یابد و این ویژگی‌ها می‌توانند زندگی زناشویی آن‌ها را متأثر سازد. یکی از مهم‌ترین کاستی‌های این پژوهش، انتخاب معلمان زن و حجم کم نمونه به دلیل محدودیت نمونه‌گیری باشد. علاوه بر این پژوهش حاضر تنها بر روی معلمان زن دبستان‌های دولتی شهر خرم‌آباد انجام شده و تعمیم نتایج باید با احتیاط صورت گیرد.

سپاسگزاری

مقاله حاضر حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد خانم حدیث بیرانوند از دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین

پژوهشی جنبه‌های مختلف سازه سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی را تبیین نموده‌اند؛ اما با توجه به نتایج متناقض در خصوص موضوع مورد بحث و خلاءهایی که در ادبیات پژوهشی این حوزه در کشور ما وجود دارد؛ مطالعه حاضر با هدف بررسی همبستگی سبک‌های دلبستگی و هوش معنوی با رضایت زناشویی در معلمان زن متاهل در دبستان‌های دولتی شهر خرم‌آباد انجام شد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی بود که به روش همبستگی انجام شد. جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل کلیه معلمان زن متاهل (تعداد ۸۰۰ نفر) در دبستان‌های دولتی شهر خرم‌آباد (به تعداد ۶ مدرسه) در سال ۱۳۹۴ بود که از این جامعه تعداد ۲۶۰ نفر به عنوان نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای و براساس فرمول کوکران انتخاب شدند. شیوه اجرا بدین شکل بود که ابتدا به آموزش و پرورش استان مراجعه شد و با هماهنگی با مسئولین مربوطه فهرستی از مدارس و معلمان تهیه شد و با استفاده از شیوه قرعه‌کشی تعدادی مدرسه و معلم مبنی بر حجم نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش شامل سه بخش بود: پرسشنامه رضایت زناشویی اینریش (ENRICH) (۶)؛ پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (۷) و پرسشنامه هوش معنوی کینگ (۴). داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها و بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که بین دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی در معلمان مورد مطالعه همبستگی مثبت وجود دارد و حدود ۴۰ درصد واریانس مربوط به رضایت زناشویی از طریق سبک‌های دلبستگی

کلیه پرسنل مدارس دولتی شهر خرم‌آباد تقدیر و تشکر به عمل آورند.

می‌باشد. بدین وسیله نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه معلمان شرکت‌کننده در این پژوهش و هم‌چنین

References

1. Korporaal M, Broese van Groenou MI, van Tilburg TG, Health problems and marital satisfaction among older couples. *J Aging Health* 2013; 25(8): 1279-1298.
2. Eidi R, Khanjani Z. Investigation the influence of attachment styles on the rate of marital satisfaction between couples. *Journal of psychology of Tabriz University* 2006; 1(2-3): 175-201 (Persian).
3. Young J, Klosko J, Weishaar M. Schema therapy: A practitioner's guide. Iran: Arjomand Publications; 2th ed. 2012. p. 1-62 (Persian).
4. King DB. Rethinking claims of spiritual intelligence: a definition, model and measure Applications of modeling in the Natural and social sciences program. *Trent university Canada*. 2008.
5. Hossein Dokht A, Fathi Ashtiani A, Taghizadeh MA. The relationship between spiritual intelligence and spiritual well-being Quality of life and marital satisfaction. *Ravanshenasi-va Din* 2013; 6(2): 57-74 (Persian).
6. Olson DH, Fournier DG, Druckman JM. ENRICH: Enriching and nurturing relationship issues, communication, and happiness. Family inventories, Minneapolis, Enrich Inc, 1992.
7. Besharat MA. andardization of Adult Attachment Inventory. Tehran: Research Department of Tehran University; 2005. P: 65-152 (Persian).
8. Pajer D. Intimacy and female friendship: The role of attachment style, interpersonal trust and negative mood regulation. California State University, 2006.
9. Harms PD. Adult attachment styles in the workplace. *Human Resource Management Review* 2011; 21(4): 285-296.
10. Özmena O, Atikb G. Attachment styles and marital adjustment of Turkish married individuals. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2010; 5: 367-371.
11. Soleymanian AA, Mohammadi A. A study of the relationship between emotional intelligence and marital satisfaction. *Pajhouhesh Nameye Tarbiati* 2009; 5(19), 131-150 (Persian).
12. Smith L, Ciarrochi J, Heave PC. The stability and change of trait emotional intelligence, conflict communication patterns, and relationship satisfaction: A one-year longitudinal study. *Personality and Individual Differences* 2008; 45(8): 738-743.
13. Amram J Y. The contribution of emotional & spiritual intelligence to effective business leadership. Institute of transpersonal psychology pal alto, USA: California; 2009.